

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

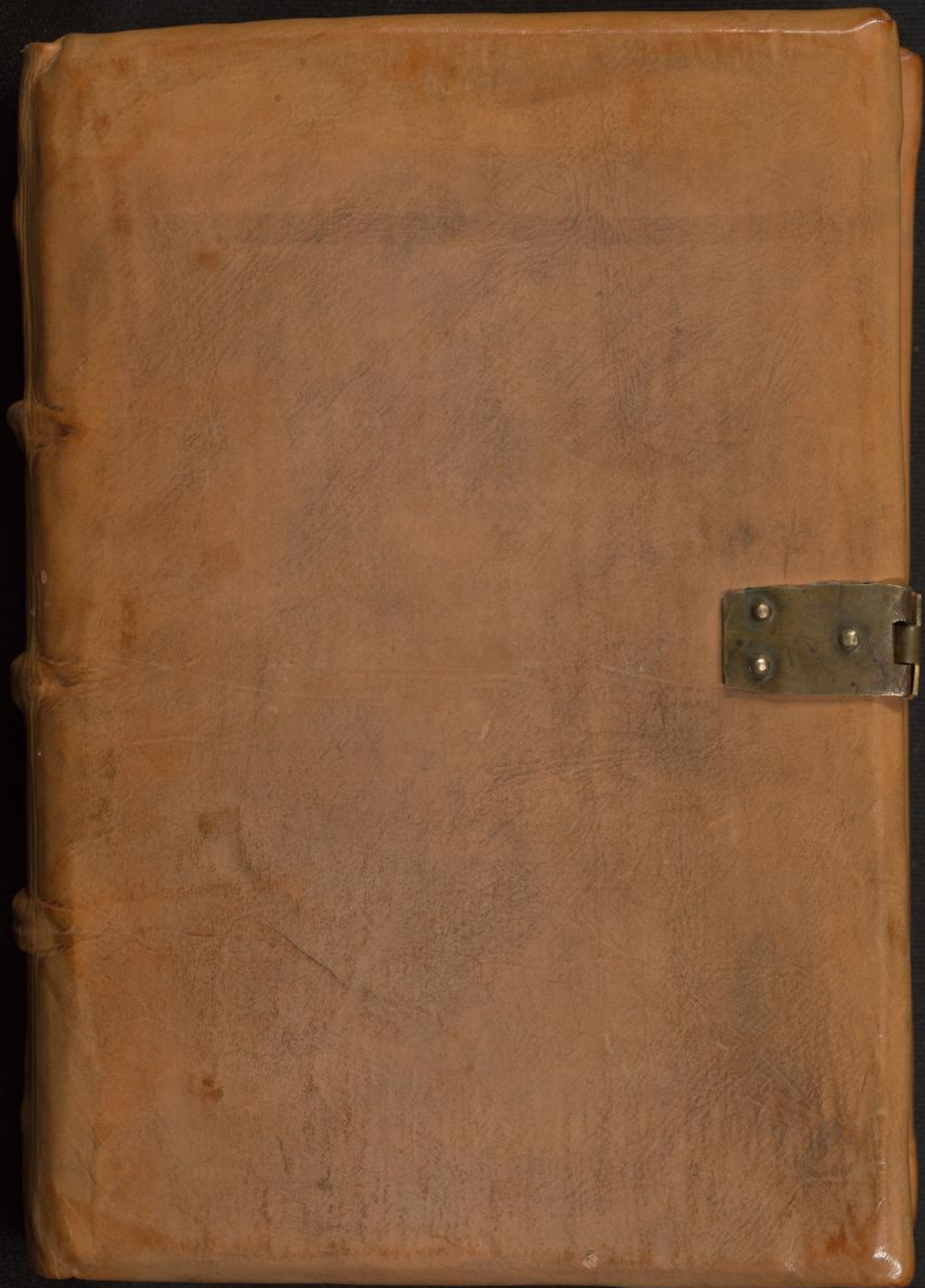
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De ritu et moribus Indorum

Johannes <Presbyter>

[Straßburg], um 1482

[urn:nbn:de:bsz:31-321601](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321601)

Pc 1750 a

WR 524

De Ritu et moribus Indorum

Respice Iohānes potētia
dei et virtute dñi nostri ie-
su christi rex regū et dñs
dñantiū amico suo Emanu-
eli Romē gubernatori salu-
tē gaudē et grā ditādī ad
vltēriora trāsire Nūciaba-
apud maiestātē n̄rā q̄ di-
ligebas videre excellētiā n̄rā. z mētio altitudi-
nis n̄rē erat apud te Sed p̄ apocrifariū nostrum
agnouimus q̄ q̄dā ludicra et iocūda volebas no-
bis mittē qb̄ delectaret iusticia n̄rā. Etm̄ si hō
sū p̄ bono habeo et de n̄ris p̄ apocrifariū nostrū
aliq̄ tibi trāsmitimus. q̄ scire volum⁹ et desidera-
m⁹ si rectā fidē nobiscū habeas. z si p̄ oīa credas
in dñm n̄m iesum christū Cū enim nos hoīes eē
agnoscām⁹ querculi tui te deū estimāt. cū te mor-
talē z hūam corruptōi subiacē agnoscāmus de cō-
sueta largitatis n̄rē mūificentia si aliquorū q̄ ad
gaudia p̄mēt nullā habes indigētiā p̄ apocri-
fariū tuū z p̄ cedulā dilectōis tue nos certifica z im-
petra Accipe hypericā in noīe n̄rō et vtē q̄ libē-
ter vtim⁹ lechito tuo vt sic s̄fortem⁹ et corrobore-
m⁹ v̄rutes n̄ras adiuicē Tigna quoq̄ n̄m re-
spice et dsidera q̄ si ad dñatoriū n̄rē maiestatis

venire volueris. maioris et dignioris nostre domus
dominum te constituemus et poteris frui abundantia nos-
tra ex his que apud nos sunt et abundant. et si re-
dere volueris locupletatus redibis. Si vero vis
cognoscere in quibus dominetur potentia nostra crede si-
ne dubitatione quod ego presbiter Johannes dominus dominantium
precello omnes que sub celo sunt virtute divitijs et poten-
tia Septuaginta duo reges nobis sunt tributarij. De-
votus sum christianaus et ubique christianos quos
clementie nostre regit imperium defendimus et elemosinis
nostris sustentamus. In voto habemus visitare sepulchrum
domini cum maximo exercitu pro decet gloriam maiestatis
nostre humiliare et debellare inimicos crucis christi-
fidei et nomen eius benedictum exaltare. In tribus in-
dijs dominatus magnificentie nostre est et transit terra
nostra ad ulteriores indias in qua corpus beati tho-
me apostoli requiescit per desertum et pergitur ad so-
lis ortum. et redit per devium in babilonem desertam
iuxta turri babil. Septuaginta due provincie sunt
nostre quarum paucie sunt christiane et una queque ha-
bet regem pro se que omnes nobis sunt tributarij. In
terra nostra oriuntur cocodrilli. metacolli naxij. cae-
tennus. timserete. pantem. onagri. leones albi et rubei
ursi albi. merule albe. cicade. mute. grifones. tigri-
des. lanne hyene. equi agrestes asini. homines agre-
stes. homines cornuti. monoculi. homines habentes
oculos ante et retro. sagitarij. phauici. satiri.
picenei. cephalii. gigantes quorum altitudo cubito-
rum. ix. ciclopes et mulieres eius de generis. et avis
que vocatur femur. et ferre omne genus animalium que sub
celo sunt. Habemus alias gentes que solummodo vescuntur

notum p[ro]p[ri]o
vulgariter

in regno
nostrum

in g[ra]tia

carnib⁹ tā hōim q̄ brutoꝝ animaliu z abortiuoꝝ
 q̄ nūq̄ timēt mori Et cū ex his aliq̄s mori. tā pē-
 tes q̄ exnei auidissime dmedūt eū. dicētes sac̄tissi-
 mū eē hūanā carnē māducate Noīa quoz hic sunt
 Bog et Magog. auic z agit. azenach fontmetpei
 befari. coneī. samante. agtimandi. salterei. armei.
 anofragei. vntefolei. calbei. alanei. Istas gētes z
 alias mltas allexander magn⁹ dclufit inter altif-
 simos mōtes in pte aqlonis. q̄s cū volum⁹ ducim⁹
 sup inimicos n̄os. et data eis licentia maiestate
 nostra q̄ eos deuozent n̄ hō n̄ animal remanebit
 q̄n statim deuozet. Inimicis nāq; deuozatis redu-
 cim⁹ eas ad p̄a loca Et ideo reducim⁹ q; si absq; z
 nob reuerterēt oēs hoies et aialia pemic⁹ deuora-
 rēt. Iste xv. Generatōes pessime añ dsumationem
sclī tpe sc; antechristi egrediētur a quattuoz pti-
bus terre et circuibūt vniuersa castra sc̄toꝝ. et ci-
uitatē magnā romā q̄ postum⁹ dare filio n̄o q̄ pri-
mo nasce⁹ cū vniuersa terra ytalie Germania. vtq;
gallia. āglia. britanea. scocia. dabim⁹ etiā ei hispa-
niam. et totā terrā vsq; ad mare cōgelarū. It̄ min⁹
q; numer⁹ ear. ē sic harena maris. Hec generatio-
nes fm p̄ham ppter suas abhoiationes n̄ erūt in
iudicio. sed descēdet ignis de celo et ita dsumabit
eos q̄ etiā cinis ex eis n̄ remāebit. Terra n̄a mel-
le fluit lacte vbiq; habūdat. In aliq̄ terra n̄a n̄
la venena noc; n̄ garrula rana coaxat. scorpio n̄
lus ibi n̄ spēs serpit in herba. venanata animalia
n̄ p̄nt ibi habitare. n̄ aliquē ledē. Inter paganos
p̄ q̄ndā puinciā n̄am trāsīt flui⁹ q̄ vocat⁹ ycon⁹.
Iste egrediēs de paradiso expādīt sin⁹ suos p̄ vni-

Bog
 medus
 hord

illig
 mudi
 Nl

datus
 Mel lū
 n̄ vniuersa
 n̄ venanata
 animalia

flumis
yrene
ind. lapides
p. r. p.
Indes q. d.

p. p. r.

v. m. s. p. m. s.
m. r. d. m.
v. d. e. o. l. i. m. p. i.

Midus lap.

M. s. f. a. g.

uersaz puiciaz diuers meatib9 ibi inueniunt sma-
ragdi. saphiri. carbuculi. t opazii. crisoliti. omichi-
ni. berilli. sardij et pkes pciosi lapides. Ibi nascit9
Hba q9 vocat9 assidos c9 radice si qs sup se porta-
uerit aereu spuz effugabit et cogit eu dice qs sit
z vn sit z nom ei9 qre imudi sps i terra illa nemi-
ne audet inuade In alia qda puincia nra pip na-
scit9 z colligit9 q m frumtu et anonā z coriu z pā
nos omutat. est at terra illa nemerosa ad mod ca-
recti plēa p oia spētib9 Sz cū pip maturescit veni-
ūt hōies d prīs regiōib9 ferētes secū paleas sti-
putā et lig aridissima qb9 cingūt nemos vndiqz z
cū flauerit vēt9 ponūt ignē ifra nem9 et ex ne ali-
qs spēs possit exire Et igne accēso moriū9 spētēf
pt ille q9 intrāt cauernas iā igne dūato viri z mēi-
eres pui et magm portātes furcas i manib9 intrāt
nem9 et spētes affos ex nem9 piciūt sic pip sicca9
z d arbuscul siccis colligit9. h9 quoqz nēl9 exne9 sci-
re pmittit9. q nem9 sitū ē ad radicē mōtis olimpi
Vn fōs pspicu9 exorūt oīm spēz. saporē m se reti-
nens. Varia9 autē sapor p singlas horas diei z no-
ctis z pfluit icmē triuz diez. n lōge a paradiso vn
adam fuit expēsus Si qs de illo fōte ter gustau-
erit nēlā ifirmitatē illa die patie9. spqz erit qsi ano-
rum .xxx. qdiu vixerit Ibi sunt lapilli q9 vocāt9 mi-
diosi si qs hos sup se portauēt lum ei n deficiet z
si ē minutu restituit9. et cū pl9 ispicit9 magis lum
acuit9 Legitio carmie dscēt9 reddit hōiez iuisibi-
lē. fugat odia dcordiā pat. pellit iuidiā. In terra
nfa ē qddaz mare sine aq sz arena tm mouet9 et in-
tumescit vndas ad silitudimē omis maris et nunq9

ē tranquilluz hoc mare n̄lo mō transiri p̄t. et q̄-
uis aq̄ cateat inueniunt̄ tñ̄iux̄ lie⁹ in pte n̄ra diuer-
sa genera pisciuz ad omedēdum ḡtissima et nusq̄
alibi visa Trib⁹ dieb⁹ ab h° mari sunt mōtes q̄dā
exq̄b⁹ descēdunt flui⁹ lapidum eodē mō sine aq̄
z fluit p̄ terram n̄raz vsqz ad mare harenosum et
postq̄ mare intrat stat flui⁹ Isti lapides euane-
scunt n̄c vlt̄ a parēt z q̄diu fluit n̄l⁹ eum transi-
re p̄t alijs q̄tuor dieb⁹ patet trāsit⁹.

Nota mirabile

Teriā inter mare harenosum z int̄ p̄dctōs
mōtes in q̄dā plāicie lapis incredibil̄ medi-
cine curat xp̄iāos ē id̄ fieri cupiētes aq̄cū-
qz detinēt̄ ifirmitate h° mō Est lapis q̄dā cauus
ad moduz cōche enee in q° sp̄ ē aq̄ altitudine digi-
torū q̄tuor et custodit̄ a duob⁹ semib⁹ reuerēde s̄a
ctitatis viris h̄ij̄ interrogāt p̄mo veniētes si chri-
stiani sint v̄t fieri velint̄ Deind̄ si sanitatē toto cor-
pe d̄siderēt Qui q̄n fuerit p̄fessi vestib⁹ p̄p̄s exu-
ti intrāt cōchaz z si v̄a p̄fessi fuerit aq̄ incipit cre-
scē z ascēdē sup̄ caput eius hocqz facit ter deind̄
redit ad cottidianā mēsuraz. Et q̄ itrauerat exit
san⁹ fact⁹ de q̄cūqz detinebat̄ infirmitate Tuxta
deftum inter mōtes inhabitabiles sub terra fluit
q̄dam riuulus ad qz non patet addit⁹ nisi fortuitu
casu Apitur aut̄ terra aliq̄n et si quis intrare vo-
luerit tunc potest intrare z sub velocitate exire ne
forte terra claudatur et quitquid de terra rapit
lapides p̄ciosi sunt et gemme quia harena et sa-
bulū nihil aliud sunt nisi p̄ciosse gēme z lapides

Riuul⁹ iste fluit in aliud flumē in qd hoies terre
illi⁹ intrāt z māg⁹ habūdātiā p̄ciosorū lapidū mō
trahūt N̄c̄ audet illos v̄dere nisi p̄ ad nos defe
rāt et si eos ad vsuz n̄m volū⁹ retinere data medi
erate p̄cij accipi⁹. sin at libere p̄nt v̄dere. Nutri
unt at p̄p̄orū illoꝝ pueri t̄r i illa terra ad lapi
des mu. mēdos vt aliqñ p̄ tres vl̄ q̄ttuor dies s̄n
cibo sint sub aq̄ Vl̄ flum̄ lapidū s̄t. x. trib⁹ iudorū
q̄ q̄uis figāt se legē h̄re t̄n hui n̄i s̄t z tributarij

De salamandra.

In terra n̄ra sunt v̄mes q̄ vocā⁹ salamādre
Isti v̄mes n̄ p̄nt viuere n̄ i igne et faciūt
pelliclas q̄sdā circa se sic v̄mes q̄ faciūt se
ricū h̄c̄ pellicla a d̄n̄ab⁹ pallacij n̄i opa⁹ In h̄e⁹
p̄ānos ad oem vsuz n̄m z isti p̄ām renouā⁹ et lauā⁹
i igne fortit̄ accēso In auro et argēto z lapidibus
p̄ciosis et in c̄i genere aialtiū et in numero ḡetiūz
nō credim⁹ parē h̄re sub celo. Nullus paup̄ habi
tat inter nos oēs hospites et p̄gnos recipimus
fur n̄c̄ p̄do inuenit⁹ apud nos. neqz adulteriū nec
auaticie sunt iter nos. Qñ ad bella p̄cedim⁹. xiiij.
cruces aureas ornatas ḡemis p̄ciosis loco vexilla
rū añ nos portare volū⁹. z vnāqz ip̄an. secū⁹. x.
milia militū et cētū milia peditū armatorū. excep
tis alijs q̄ sarcinis et currib⁹ iducēdis victualib⁹
deputati sūt aduitor n̄ h̄z ibi locū N̄la diuisio est
apud nos hoies n̄i habūdāt diuicijs Equos pau
cos h̄e⁹ et viles Nemine credim⁹ nob̄ parē i diui
cijs z nūero ḡetiū Qñ s̄it̄ eq̄tam⁹ añ maiestatem
n̄az lignea crux p̄cedit n̄la pictura neqz auro ā

Gemmis ornata dicitur summa meiores palladis domini nostri
iesu christi et vas unum aureum plenum ita ut agnoscatur
in quo caro nostra in partem redigatur originem. i. in terram
Porta etiam ante nos aliud vas argenteum plenum auro
ut omnes intelligant nos esse dominum dominantium Omnes divi
cibus qui sunt in mundo superhabundat et precellit magnificentia
nostra Inter nos nullus metiri non est etiam metiri potest. et
si quis ibi scienter metitur statim moritur. i. quasi mortuum inter
nos reputatur non enim metiri eius fit apud nos non enim honorem
apud nos ulterius deservit Omnes sequuntur veritatem et diligunt
simul nos ad invicem. nolumus viciis apud nos regit Sim
gule animas visitat corpora sancti danielis prophete cum exercitu
magistro qui est in babilone deserta et omnes armati sunt pro tyros
et alios spirituales qui vocantur deserventes apud nos capiunt
piscis quorum sanguine tinguuntur purpura. mures habent multas
gates fortissimas et deserventes dominum amazones et bragmas

De pallatio.

Pallacium vero quod inhabitat sublimitas nostra est ad
instar pallacii quod sanctus thomas edificavit godo
froz regi In diversis officiis et reliquis stru
ctura pro omnia sibi est illi Laqaria voris rignis et epistolia sunt
de lignis seti Cocptura vero eiusdem pallacii est de ebore
ne aliquo casu possit oburi et occidi In extremitatibus vero
supra culmen pallacii sunt duo porta aurea et in uno quod
quod duo carbunculi ut splendeat auxilium in die. carbunculi
lucet in nocte Maiores porte pallacii de sardonyx in
mixta cum cornu cerastes ne aliquis cum veneno latente
possit intrare. cetera sunt ex ebore fenestre de cri
statillo Mures ubi curia nostra comedit alie ex auro alie
ex amethysto. Colonne que sustentant mensas ex ebore

alie ex ametifto Qñ pallaciū n̄m ē platea q̄daz in
q̄ iusticia n̄ra solz expectare pugntes in duello. pa
uimētū ē d̄ omichio z pietes in texti omichio vt ex
v̄tute lapidū anim⁹ pugntib⁹ accrescat In p̄dicto
pallacio n̄ accēdit lumē de nocte nisi qñ nutritur
balsamo Camera in q̄ req̄escit sublimitas n̄ra mi
rabili⁹ auro z oī gñe lapidū ē ornata Si v̄o alicu
bi p̄t ornāmētū sit omichio cca ipm eius dez q̄ntita
tis sunt q̄ttuor coruicke vt ex v̄tute eaz t̄p̄t̄ mi
q̄tas Balsam⁹ quoqz sp̄ in eadē camera ardet. le
ct⁹ n̄ d̄ saphiro p̄t v̄tutē castitatis M̄ieres spe
ciosissimas h̄e⁹ s; n̄ accēdūt n̄ se ad nos cā p̄creā
donz filioz q̄ter in āno et a nob̄ sc̄tificate vt ber
sabae a dauid. redit vnaqz ad locū suū In mensa
n̄ra comedūt cottidie. xxx. milia hoīz p̄t igdiētes z
egrediētes z hij oēs accipiūt exp̄sas d̄ cāera n̄ra
tā i eqs q̄ i alijs exp̄sis h̄c m̄sa ē d̄ p̄cioso smara
gdo quā sustētāt q̄ttuor colūne de amatifto h̄⁹ la
pidis v̄t⁹ neminē sedētē ad m̄saz iē bzari p̄mittit.

De quodā speculo mirabili.

Nte foras pallacij n̄ri iux̄ locū in q̄ pug
tes agonizāt in duello ē spectm̄ p̄celse ma
gnitudinis ad q̄ p̄ ḡd⁹. xxv. ascēdit Grad⁹ v̄o sūt
de porphiretico p̄ti d̄ sp̄ntino alabastro A tertia
p̄te inferi⁹ vsqz ad tertiā p̄tem sup̄i⁹ de cristallo
iaspide et smaragdo sardonico Sup̄ior ps de ama
tisto iaspide et p̄thēra Spectm̄ v̄o vna sola colū
na immitit Sup̄ basim colūne due. sup̄ basim itex
alia basis. Sup̄ quā basim colūne q̄ttuor. Sup̄ q̄s
itex. alia basis. z sup̄ ipsa. vij. colūne. sup̄ q̄s itex.
alia basis et sup̄ ipsa; columne. xvij. sup̄ q̄s itex.

*Thom. d.
cap. 1111*

*W. d.
cap. 1111*

alia basis et sup ipsam colonne. lxxiiij. Sup quas
iterum alia basis et sup ipsam colonne. c. xxviij.
Hec colūmne et bases sunt ad speculū in ascēden
do et totidem sunt a speculo inferi⁹ descendēdo In
vna cepit ascendere et in vna desinit descendere.
Colūmne aut et bases eiusdeꝝ generis lapidū sūt
cuius et gradus sunt p quos ad eos ascenditur
In sūmitate vero supreme colūmne est speculum
tali arte pfectum q̄ omnes machinacōes et omnia
q̄ p nob vel contra nos et adiacentibus et subie
ctis nobis prouincijs fiunt a puentibus liquidis
sime videri possunt et agnosci Custoditur auteꝝ a
tribus milibus armatorum tam in die q̄ in nocte
ne forte aliquo casu frangi possit et deici. 2

De ecclesiasticis persoīs sibi adherētibus

In gulis mensibus seruiunt nobis septēz
reges vnusquisqz in ordie suo Duces. lxxij.
Marchiones Comites. ccc. lxx. exceptis il
lis qui diuersis officijs deputati sunt in curia nra
In mensa nostra comedunt omni die iuxta latul
nostrum in dextera pte archiepi duodecim In si
nistra vero episcopi. xx. Patriarcha sancti thome
p̄thopapa sarmogonciū et archipapates de susis
vbi thronus glorie nostre residet et pallaciuz im
periale est. quorum vnusquisqz singulis mensib⁹
per uices suas nunq̄ a latere nostro discedūt Ab
bates autem sm numerum dieꝝ. ann. seruiunt no
bis in capella nostra et singulis mens. bus redeūt
ad ppria et alij cottidie klis ad idem officiū capel
le reuertuntur.

108

De alio palatio

Quem? aliud pallacium non maioris longi-
tudinis et altitudinis s; maioris pulchri-
tudinis et altitudinis q; factuz est p reue-
lationem que apparuit patri nostro in somnis anq;
nascere et ob sc̄itatem et iusticiam que mirabi-
liter ab eo fiebant et vocabat̄ q̄si dens dictuz est
ei in somnis O q̄si deus surge fac fieri pallaciū fi-
lio qui nascitur? ē tibi. qui erit omnū regum terre-
noꝝ rex et dñs dñantium vniuerse terre Ad pal-
laciū talem gratiam habebit sibi a deo collatā
Nullus ea die q̄ intrabit infirmabitur nullus esu-
riet. n̄c quis ibi stans morietur.

De fonte mirabili

Nascet̄ etiā i eo fōs qdā s̄ oia sapidissim? z odo-
rifer? q̄ nūq; exibat de pallacio s; d vno anglo ad
aliū fluet p pallaciū ex aduerso et ibi incipiet eum
terra et sub terra t̄uertet̄ ad oriū suū q̄zadmoduz
sol de occidēte t̄uertet̄ ad oriētē Sapit nāq; in ore
cuiusq; gustātis q̄tq; optabat comedē z bibē Tā-
to siq; de odore t̄plebit pallaciū ac si oia gñā pigm̄
ton odoraciū z vngēt̄. ibi pilarēt̄ De quo fōte
si q̄s p triēmū et trimēsū et tres ebdas z tres di-
es et tres horas omni die ter ieiunus gustauerit
ita q; añ ipsam z post horam z in spacio q; ē infra
p̄ncipiū et finē vniuscuiusq; istaz trium horaruz
ter gustauerit ante siq; dem. ccc. annos et tres mē-
ses et tres ebdas et tres horas non moriet̄. z erit
sp̄ in erate extreme iuuentutis Porro qcunq; tam
diu vixerit i vltia die p̄dctōz. t̄p; p̄uocabit p̄etes

et amicos suos dicēs eis. amici et pxi mei ecce iā
cito moriar rogo vos vt claudatis super me sepul-
chū et orate p me. h° nēpe dicto illico intravit se-
pulchū et vale dicēs eis deponet se q̄si velit do-
mire Et vt impleat̄ p̄bia finita iā hora reddz an-
mā creatori Vidētes at̄ h° moze solito plāgēt sup
corp⁹ dilecti et clauso sepulchro dōndāt eū dño z re-
cedūt Mane factō q̄si de⁹ p̄ me⁹ surrexit valde p-
territ⁹ et amor⁹ de t̄ra visioe Er cū cogitare mul-
tū sollicit⁹ essz d̄ h° altisonā audiuit vocē quā z oēs
q̄ secū aderāt audierūt dicētē O q̄si d̄s fac qd̄ p̄ce-
ptū ē tibi noli aliqz mō hesitare qz oia eēt sicut p̄-
dicta sūt tibi ad hāc vocē d̄fortat⁹ ē p̄ me⁹ z sta-
tī p̄cepit fiēi pallaciū i fūdāmto c⁹ z pietib⁹ n̄ s̄ n̄
lapides p̄ciosi z aurū liq̄tū optimū p̄cēmto Celū
ei⁹ .i. tectū ē de lucidissimis saphiris z p̄clarissimis
topazijs passim iterpositis vt saphiri ad similitu-
dinē serēssimi celi z topazij i modū stellaz. n̄ pal-
laciū it⁹ illūme⁹ pauim̄tū vō ē d̄ magnis tabul̄ cri-
stallinis Camera n̄ aliq̄ alia diuiso ē ifra pallaci-
um s̄z colūne d̄ auro purissimo ad modū ac⁹ forma-
te iuicē cādelabroz. ifra pallaciū iux̄ pietes s̄z di-
spōsice .i. vno q̄qz āgulo sūt due reliq̄ m̄fra ipas lo-
cate. lōgītudo vniusc⁹ qz colūne s̄t. lx. cubiti Grosse-
tudo ē q̄ntū q̄nqz hoīes suis vlnis p̄nt cingere. z
vnaqzqz hz i suo cacumie carbūclm magnū vt est
maḡ āp̄fra. Si q̄ris q̄re colūne vt ac⁹ sint acute.
hac videlicz cā qz si ita essēt late supi⁹ sicut iferi⁹
pauim̄tū z totū pallatiū n̄ ita illūmaret̄ splēdore
carbūclor. Itē si q̄ris vtrū claritas sit ibi t̄ra nā
qz claritas ē ibi vt m̄hil tā exigūū v̄l subtile possz

exrogitari si ess; in pauimto qn poss; absq; aliquo
 obstaclo itueri Nela fenestra ē in eo qnymo clari-
 tas carbūcton; z alion; lapidū splēdore purissimi
 celi z lucidissimi solis aliquo possit obnubilari Por-
 ta vna ē in eo d purissimo cristallo circū amicta au-
 ro Porta h^c ē ad orientē altitudo c⁹ ē .c. xxx. cubi-
 ton; q qn sublimitas nra venit ad palaciū pse api^r
 z claudit^r nro tāgente Sz qn alij intrāt hostiarij
 claudūt eā et apiunt Ommi siqdē die itram⁹ pala-
 ciū istud ad bibēdū d fōte qn sum⁹ i ciuitate illa
 in q ē palaciū q d; brichbrich Qn vō eqtam⁹ faci-
 m⁹ de fōte illo quocūq; im⁹ nobiscū portari z oī
 die ieiunū gustam⁹ sic in pīna visioe pceptū ē In-
 tram⁹ etiā palaciū istud cū oī curia nra in die nati-
 uitatis nre. et quotiēs coronam^r et sum⁹ ibi tādiu
 bibēdo d fōte don^c potuisse⁹ ibid⁹ comedisse. z exi⁹
 in tā leti tā saturi ac si d oī gne cibon; pasci eēm⁹

Quare hoc nomine sit insignitus.

Si item qris cū cator oīm fecit nos ppotēissi-
 mū z glōsissimū sup oēs mortales qre sublimitas
 nra digori z excellētiozi noie q pberat⁹ se nūcu-
 pare n pmittit. d h^o prudētia tua mirari n dz h^c em
 ē cā ples i curia nra misteriales hē⁹ q digori noie
 z officio qntuz ad ecclīasticas digitates spectat et
 in maiori q nos in diuinis officijs pditi sūt Dapi-
 fer nē ē prim⁹ z rex. pīcna archieps et rex. came-
 rari⁹ eps z rex. z archimadnta. i. sum⁹ pastor pn-
 cept equon; rex ē z abbas Flōq; altitū^o nra n est
 passa sese vocari isdē nōib⁹ ordib⁹ insigniri qb⁹
 curia nra plēa eē vi^r z ob h^o minozi noie et inferio

ri ḡdu p̄t hūilitatē magis elegit nūcupari Ven.
tñ si poteris d̄numerare stellas celi z harēas ma
ris sic d̄nūera d̄nūuz z potestatē n̄am.

De aduentu indoꝝ patriarche ad vzbē •

Perib⁹ aīq̄s d̄uētudo fuisse le² rex bona
rū studio mēorie d̄m̄dari. atz in l̄is edacta
māifeste offerre. qz nihl tā bñfactū ā tam
elegāt actū eē potēat in hūanil reb⁹ n̄ postea enar
ratū ē ostēdūz placēz p̄rio q̄ n̄ p̄ nihilo d̄putare²
Nāqz qd̄ p̄derit si v̄t⁹ hōib⁹ p̄ futura recta laterz
z m̄tis p̄ exēpluz valitura māifesta n̄ emitesceret
Claritas em lapidis tenebris obducta n̄ cessanti
b⁹ tenebris patefiat obscura remāebit Vñ arduū
aggređiētes licz indig videam². tñ ne ceteros la
terēt ea q̄ d̄ ap̄to thōa vald̄ āmiranda n̄tis t̄pib⁹
rome recitata sunt memorie d̄putanda posteris si
gnificare curauim⁹ T̄pib⁹ itaqz Calixti p̄pape. ij.
āno v̄o eiusdē. iij. res nouis ānalib⁹ memorāda ro
mane p̄rie d̄tigisse sciat² Sane p̄iarche indoꝝ ro
mā adueniēs illi⁹ scz indie q̄ vltima mūdi finē fa
cit. aduētū suo rōanis z vniuerse fere ytalie stupē
dū mirac̄m fecit cū p̄ innūerōz. curricula ānoꝝ d̄
p̄tib⁹ indie. z tā de lōgim⁹s regiōib⁹ et barbaris
p̄ totaz pene ytaliā v̄sis nūq̄ fuisz p̄ter istuz z
sup̄dictū beate memorie p̄iarchā Iohēz Causam
v̄o aduent⁹ ei⁹ si q̄s scire desiderat hāc fuisse co
gnoscat Mortuo p̄decessore suo felicis memorie in
doꝝ p̄iarchā d̄gregati sunt vniuersi indi v̄nami
miter atz eū inuitū ac diuicissime remittēz qualē
optuit tandem elegerunt antistite Data itaqz p

electionē tm custodia huic p̄iarche Iohi. cepit di-
ligēter inq̄rē q̄lit bisantiū q̄ nūc cōstātinopol ē sic
rō exigebat ad suscipiēdū palliū z cetera cōfirma-
tionis atqz dignitatis insignia q̄nqz veniret Deo igi-
tur p̄picio v̄m̄ am̄ spacio ad locū destinatū tā lon-
ge me fatigabūd? aduenit vbi sicut regie digni-
tatis mos est aliq̄diu demoratus ad legatorū ro-
manorū noticiā vsqz puenit Quos videt p̄fat? cali-
xt? papa p̄ utilitate mutue pacis atqz cōcordie ro-
mani et gari regis cōstātinopolitani legerat Quo-
rū cū lingua p̄nominato Iohi p̄iarche nimis ob-
scura esset. q̄ neqz romani q̄ ipse n̄ ipse q̄ romani
dicerēt intelligeret. inter p̄te interposito q̄ archi-
drogomanū vocāt de mutuo statu romanorū z in-
dice regionis adinuicē ceperūt p̄quirē Vbi vō alter
natim de varietate et esse ytalicoz sufficiēter ex-
quisitū ē. et intelligisset ille h̄m̄ deū atqz secti di-
gnitatē christo disponēti. totū orb̄ romā caput eē
z romāos istant. orare cepit q̄ ip̄z secū romā pdu-
cerēt. q̄ sibi illic significata fuerāt rōe p̄nti alit̄ visu-
rū z vñ venerat indit̄ q̄n̄z renūciatur. Quot roma-
ni facere n̄ recusāt. s̄z cōpletus p̄ qb̄? missi fuerāt
itinē inito p̄it cū eo sūt p̄fecti Dein̄ nimia itineris
spaciosi laboratione romāis mem̄b̄ demū a p̄plicu-
erūt Post q̄ at̄ aduenit et p̄missorū v̄itatez agno-
uit z vehemēt exultare atz deū collaudare cepit q̄
se tāta visioe dignū fecerat Cognitis itaqz romāi
v̄b̄ negotijs qb̄? sol̄ agnoscēdis romā aduenerat
soli deo icess̄ at̄ gr̄as agebat q̄ se ad talia sciēda p̄-
duxerat P̄ h̄ at̄ de sue idice regiois memorabilib̄
reb̄? romanis incognitis maxime vero de sancti

3
thome miraculis q̄ ibidē d̄ ip̄o p̄ sue hūane car-
nis exitū rutilauēt z ad f̄ rutilāt a populo z a cle-
ro frequenti allocutōe interrogatur.

Relatio patriarche ad romanos de ba- silia et sacratissimo corpore sancti Tho-

Vadā itaqz die cleri et populi in pallatio
lateranū modica fctā ē agrēgatio añ p̄ntiā
romani pontificis Calixti pape. ij. vbi eo
p̄nte atqz iubēte et pleraqz curia sua in dōn. patri-
archa p̄ itēptē suū ita narrare cepit Cuius i-
nos dō p̄stāte p̄sū nūlta voca^r q̄ q̄dē toti⁹ idici re-
gim caput ē z dñatrix C⁹ magtudo q̄tuor dier. iti-
nere p̄ circuitū lata extēdi^r Memū dō intra q̄ sita
ē tal̄ extat grossitudo q̄ sup eā duo romāoz curr⁹
p̄t̄ vincti largit̄ irēt Altitudinis at̄ tāta ē p̄cerital̄
vt ad opatōz cellaz turriū romāoz diffusa vidā^r
Per mediū eius phison vnus d̄ paradisi fluminib⁹
limpidissimis emanat aquis et aux. p̄ciosissimum
atqz gēmas foras emittens vnde indice regiones
opulētissime sūt Q̄ fidelissimis at̄ chzistiāis vniuer-
sa interi⁹ plenissima est habitata inter quos null⁹
errone⁹ aut infidel̄ sicut historia narrat alum cō-
uersari potest quim autem facile resipiscat l̄ in opi-
natu casu moribund⁹ curuat Paululū vero extra
vbis menia mōs sepatus est p̄fūdissimi lac⁹ aqz
vndiqz septus ab aquis añ porrectus in altū. in c⁹
summitate beatissimi apli thome ecclia posita cō-
stat in circuitu vero laci eiusdem defozis in hono-
re duodecim apostolor. xij. monasteria adita sunt

celebrantes ac debita dño ibi sn cessatõe certis
xpib9 officia psoluẽtes Tãtoq3 deo cariores quã
to p eiu s amore laboriosiores existũt. p̄dict9 q̄das
mõs ubi apli thõe eccia sita ẽ neli hõim accessibi
lis est neq3 nullũ adire temere q̄s audet. S3 p̄i
archa q̄cũq3 fuerit ad celebrãda sac misteria locũ
et ecclesiã istam nõ nisi semel in anno circũquaq3
duementib9 p̄lis ingdit9. Nãq3 appmõnte aplice
festiuitatis die octo dieb9 añ illã totidẽ p9 illam
abũdantiã illa aq̄ p̄dictũ motem circumeuntẽ
ita tota decessat q̄ fere añ ibi fuerit nõ facile
discernatur vñ ibi vñdiq3 fit p̄curus p̄lox, fide
liũ z ifideliũ delonge veniẽtiũ atq3 oim male ha
bẽtiũ lãguõz suõz remedia z curatões scã thõe
apli meritis indubitanẽ expectãtium Et em̄ intra
sancta scãõz p̄dicte eccie ciborium laboratũ miri
fice auro argẽtoq3 p̄textum et p̄cõsissimis q̄les ibi
dem flui9 paradisi noie phison emittit varijs lapi
dib9 decoratum. Intra q̄ p̄cõsissima argẽtea con
cha sicut et ipsa historia narrat argẽteis d̄pendz
cathemis cara q̄dez metallo s3 carior thesauro in
reposito Sane in eo veluti d̄positõis die ad c̄ sacz
apli corp9 integz et illesum p̄seruat9 et scãs ere
ctus sup eã tanq̄ viuens cernitur. Añ cui9 p̄ntiaz
aurea lampas balsamo plena argẽteis restibus d̄
pendet q̄ nisi semel fuerit accensa ab anno in añũ
nec balsamũ minutum nec ipsa lampas extincta re
pitur. Sed talia deo volente et aplo intercedente
in anno futuro inueniũtur quemadmodum maiora
miracula ex illi9 liquoris vñctõe p̄secutura postea
p̄cessantur. Plane vt dictũ est hm̄ p̄suetudinem

v. B. H. H. H.

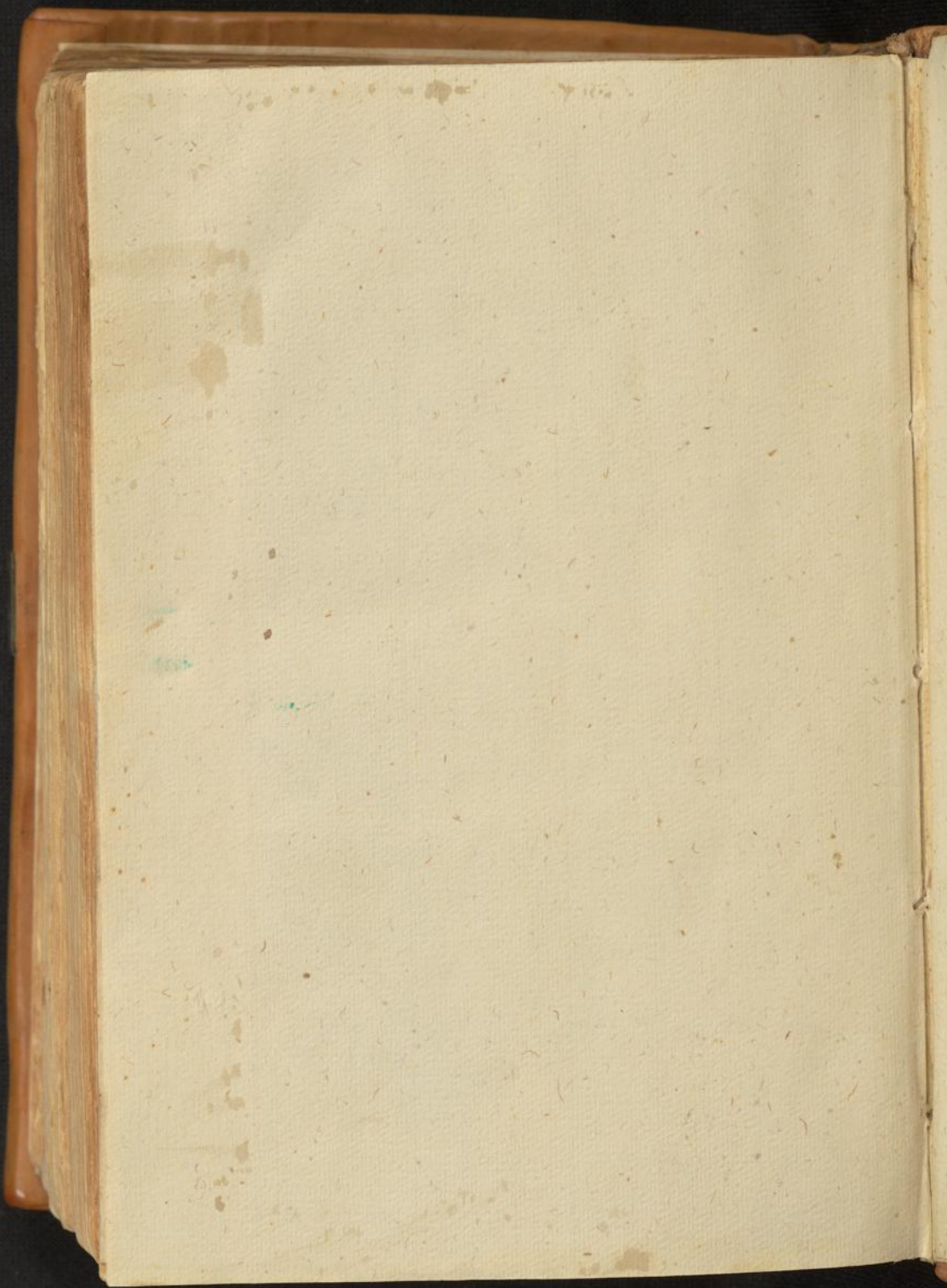
M

diei festi patriarcha p singlos años ad dicta eccliaz
 p⁹ eū maxim⁹ deuersus p⁹toy sic viroy. z mlierū
 vnanimit clamatiū z ideficiētib⁹ vocib⁹ postulan
 tiū balsami añ tribūal apli ardētis qlēcūqz pticu
 lā nimis qliscūqz iualitudinis egri si eo vnā⁹ fue
 rit qn statū euadat n⁹li deo volēte dubiū fiat De
 ino ad p⁹dictā cōchā expādēdā cū suis suffragane
 is epis patriarcha velut i sacris solēnitatib⁹ pasca
 lib⁹ ppat se et p⁹ cū p⁹mis z spūalib⁹ laudib⁹ pau
 lati expādūt cū sac⁹ corpe cōchā m⁹to z cū tremo
 re mag⁹ reuerētia sac⁹ corpe apli suscipiētes in
 aurea iux altare i⁹ lud collocāt sede Cui adhuc si
 gura et it⁹ volūt ite caroris tal⁹ pmanz q⁹
 fuerat dei i⁹ ce⁹ eret facies vō ei⁹ tā
 q⁹ sp⁹ hōit i⁹ capū p⁹ns rubeos et vs
 qz ih⁹ v⁹ p⁹ de s⁹ barba et rufā et cōpā s⁹ n⁹
 plixā v⁹ mul⁹ r⁹ mā visu pulchriaz vestitiū
 quez duritiā atqz integritē eandē adhuc sibi q⁹ fu
 erat cū i⁹ p⁹ eas indut⁹ ē T⁹ igit⁹ d⁹posito atz
 in cathedra corpe apli collocatō otimuo sacri min
 stri diei p⁹metia eū officia S⁹ vbi eucharistia tē
 p⁹ p⁹ciēde aduenerit sc⁹ificatas hostias patriarcha
 in patena aurea d⁹ponit et mag⁹ cū reuerētia ad lo
 cū d⁹ apli sedz eas defert atqz incuruatis gēub⁹
 ipsas offert Ipse aut⁹ p⁹ dispēlatōm creatoris extē
 ta māu de⁹ ita p⁹uide eas recipit vt n⁹ mortu⁹ sed
 omnino viuēs esse credat⁹ Susceptas z i palma cō
 suat singlas singlis larg⁹ ur⁹ Vniuers⁹ nāqz fid
 liū p⁹ls viroy ac mlierz m⁹ta cū reuerētia atz for
 midine vn⁹ p⁹ alterz accedēs singli singlas ho
 stias d⁹ many apli ore sumit. ap⁹lo quoz porrigēt⁹

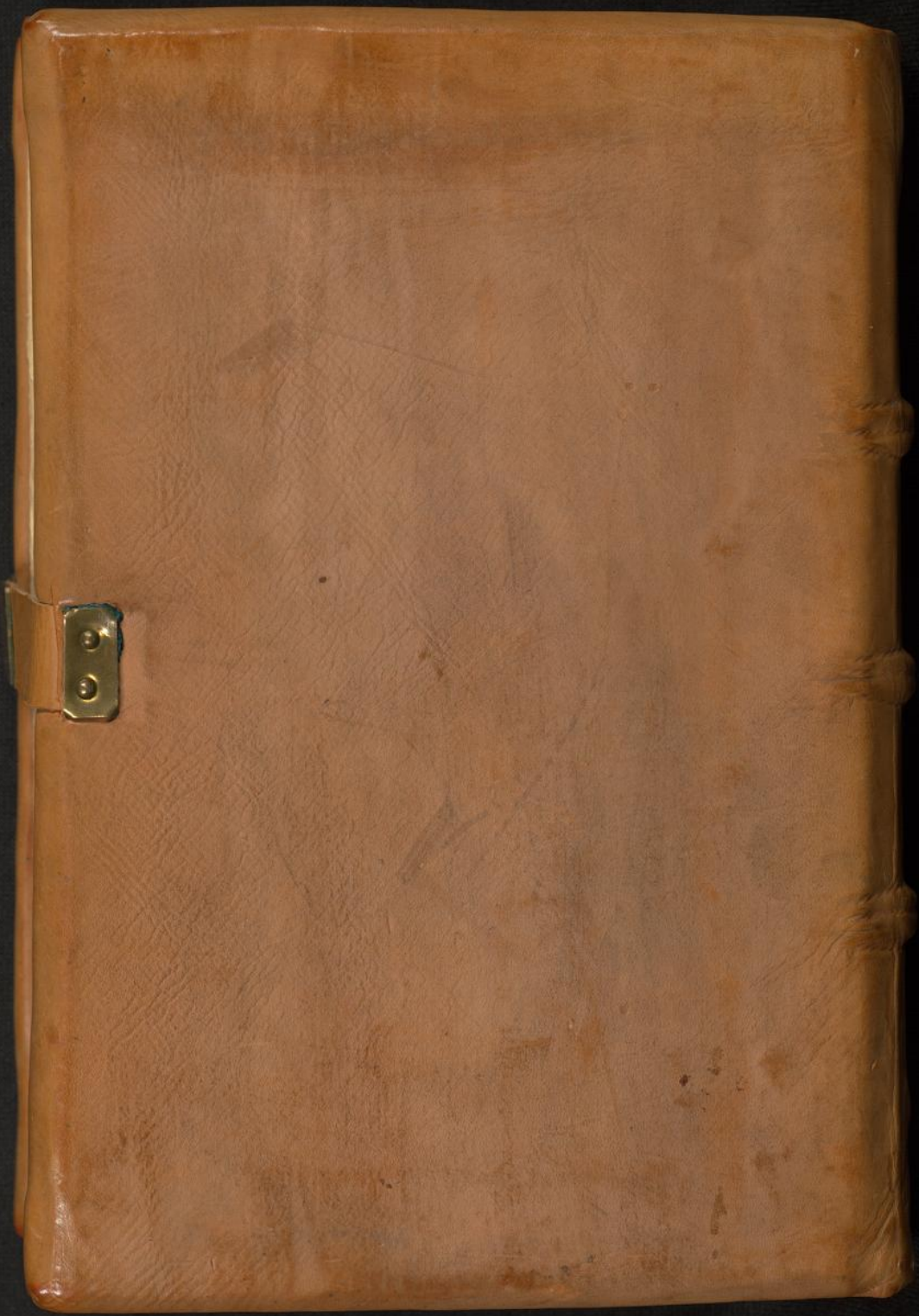
Si quis vō infidelē a erro e? ser. aīa p̄ti maculā
 infed? dīnūcand? accēssit. Ip̄s quoq; ap̄ls ma
 num retrahit vider. bus cūctis p̄nte illo. et statī
 cū hostijs claudit nō q̄ diu p̄ns fuerit eam apit.
 P̄ctōr̄ aurē ille nūq̄ euadet qn̄ ā statī respicit z
 p̄nia dud? omīonē ab ip̄s sumat ā anq̄ locum
 enat moriat. Qd̄ pleriq; infidelīū aspiciētes tāti
 m. racti formidme territi relicto iuo pagāitatis et
 roze mox ad fidē christi ouertunt et sanctificati
 omis vndā incessantē petētes. In noīe sancte z mōi
 uidue trinitatis vnanimiter baptisat. His itaq; cō
 pleris atq; tota illa ebdomada sc̄i ap̄li thome
 festi. rati p̄mentib; a clero et toto sac̄ is miste
 rijs celebratis. *Quare h̄c uō*
 archiep̄is et ep̄is sic qn̄ *mistria*
 cū tremore ac ven. *oe m* *esignagno*
 eēt ibidē tremebūdi repon *du vi* *posi*
 in iuo gaudēs et exult. *9 splē* *q̄q;*
 gredit letabūd. *ueros* *is res*
 cus q̄ ad festū beati ap̄li thōe p̄lo cathet. q̄ri in
 grediete p̄mit. atē. eodē recedēte p̄berrimis
 atq; p̄fundissimis aquis statī refer. z in pristinū
 statū celerrime recurrit. Talia in dōx. p̄archa in
 regia lateranensi recitāte calixt? papa. ij. cū cete
 ra romana ecclia q̄ illic aderat. eleuatis in celum
 manib; christū eq̄mmitē glorificauerēt q̄ talia tāta
 q; miracula p̄ sc̄m ap̄lm iuū thomā ānuis t̄pibus
 opari nō desinit cū p̄e et almo spū viuēs z regnā
 Det oīa sc̄ta sc̄lon.

Explicy Epistola de Johanne qui dicitur
 presbiter. In nomine Amen.

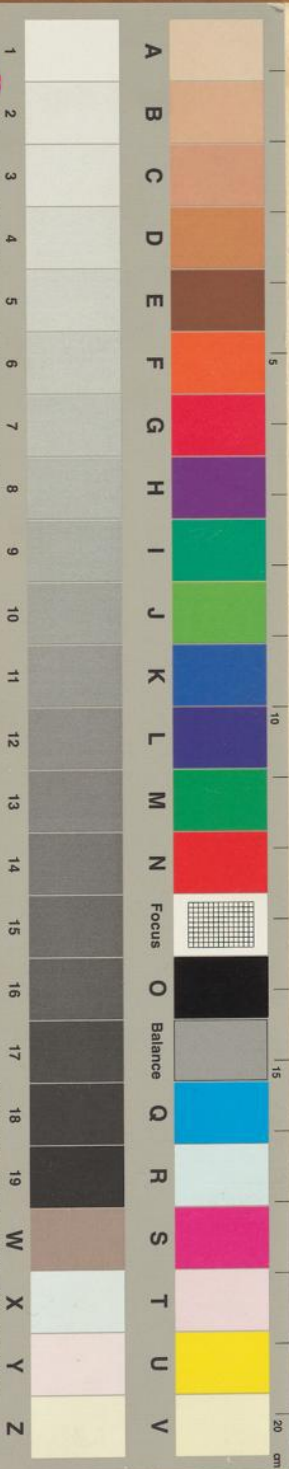

restauriert, Okt. 13,
1711

Copyright 4/1999 Xyzmaster GmbH www.xyzmaster.com

VierfarbSelector Standard - Euroskala Oriset

restaurant, Okt.
1921